

Odgovor:

Na kratko se to ne da povedati, še manj pa potem »Slovenskega Gospodarja« pokazati, — kar je glavno. Predlagajte občini, da se vrši tečaj v vaši občini ali v bližini kje.

J. Š. v Š.

Sosed je tik moje meje posadil smreke. Ali sme? — Zajec mi je celo njivo fižola pojedel, kdo povrne škodo?

Odgovor:

Sosed sme na svojem saditi smreke. — Glede zajca in škode se pritožite pri lovskem najemniku, da vam škodo povrne. Škodo je treba po občini ali po sodnem cenilcu ugotoviti.

P. I. v B.

Delal sem že v Jugoslaviji orožne vaje in sedaj naj plačam še vojnico, ali je to prav?

Odgovor:

To je pomota. Na orožne vaje hodijo le potrjeni in ti vojnica ne plačujejo. Pritožite se na davčno oblast.

Ig. H. v H.

Kje dobim ribolovni list in koliko takso plačam?

Odgovor:

Pojdite na srezko načelstvo, tam vam bodo dali list in predpisali takso.

Str. Hl. v Sv. J.

Materi dajem prevžitek 35 kg mesa. Ker ga nimam, ga jim plačam. Plačam pa tako, kakor mesarji plačujejo kmetom. Mati pa zahteva, kakor ga mesarji prodajajo. Ali ima prav?

Odgovor:

Seveda ima prav. Ona ima pravico zahtevati 35 kg mesa Tega dobi le od mesarja in vi ji morate plačati po ceni, kakor ga mesarji prodajajo.

H. K. v V.

Imel sem cerkveno njivo v najemu, sedaj pa jo je lastnik dal drugemu čeprav sem hotel večjo najemnino plačati. Ali lahko to izsilim s tožbo ali drugače?

Odgovor:

Izsiliti se to ne da. Lastnik da lahko svojo njivo v najem, komur hoče.

L. J. v C.

Silno sem zadolžen, pa davkov ne morem plačati, ali je mogoče prositi za znižanje?

Odgovor:

Znižal se vam davek ne bo, če je pravilno zaračunan, pač pa lahko prosite davčno upravo, da se vam dovoli plačevati v obrokih.

K. P. v Ž.

Ali mi banovina kaj pomaga, če hočem zboljšati svoj travnik?

Odgovor:

Prosimo lahko, morda bo kaj, pa veliko jih je že prosilo, toda tudi tam ni denarja!

I. B. v P.

Ali sem dolžan plačati vojnico, ko pa imam »Vojničku ispravu« in sem bil vojak?

Odgovor:

Niste dolžni, ker jo plačuje samo oni, ki je spoznan za nesposobnega. Pojdite na davčno upravo in jim pokažite svoje dokumente.

P. R. M. M.

Prodal sem tremi meseci kravo, ki je bila zdrava in je sedaj kupcu povrgla zdravo tele. Krava pa sedaj ne je. Ali jo moram vzeti nazaj?

Odgovor:

Ne.

K. S. v L.

Kako dobim pravico ubogih, če tožim?

Odgovor:

Zahtevajte na občini ubožno spričevalo in s tistim se zglasite na sodniji.

J. P. v Tr. v.

Meni so kulukarji napravili veliko škodo, ker so jarek po mojem predstavili. Ali se zoper občino lahko pritožim?

Odgovor:

Zoper občino se lahko pritožite na srezkega načelnika. Pazite pa, da bo vse resnično in da lahko s pričamo dokazete!

P. G. v Sv. J.

Ali mi kdo lahko prepove voziti s traktorjem po cesti?

Odgovor:

Samo po svoji zemlji lahko prepove. Če pa je po njegovem pot in jo vi uporabljate nad 30 let, lahko vozite tudi s traktorjem. Ako pa ste se drugače dogovorili in kaj podpisali, potem pa seveda dogovor drži, ki ga je pooblaščenec podpisal.

*

Pranje.

Lepo trpežno perilo je ponos vsake gospodinje. Že kot dekle si spravlja bodoča skrbna gospodinja perilo in le pomislimo na naše matere, kako pridno so sejale lan, trle in predle predivo, da so pripravile balo svojim hčerkam. Dandanes le malokatera gospodinja zna sukati kolovrat, ker se platno in tkanine sploh kupijo v trgovini.

Že pri nakupu je v prvi vrsti gledati na to, da se kupi le dobro trpežno blago, čeprav bo za nekaj dinarjev dražje. Slabo blago se tudi ne pere dobro in tako ni gospodinja prav ničesar prihranila, ampak ima vedno cunjasto in luknjavo perilo. S perilom pa mora znati pri pranju prav ravnati.

Umazano perilo hranimo na zračnem prostoru najbolje v podstrešju v lesenem zaboju ali v pleteni košari. Vlažno perilo se mora najprej posušiti, ker bi sicer dobilo plesnive madeže. Nikdar ne smemo hraniti umazano perilo v stanovanjskem prostoru.

Predpriprava za pranje je ta, da si damo posode za pranje v red ter si preskrbimo potrebno milo in lug. Perilo razdelimo, in sicer na belo, barvasto

Tako izgleda terpentinovo milo

„GAZELA“

ki ga danes z uspehom uporabljajo na stotisoče gospodinje!

Sreča in nesreča.

Sreča in Nesreča sta hodili po svetu, prva zdrava in rdečih lic, oblečena v belo obleko, druga pa bleda in upadla, zavita v črn plašč.

Ko hodita tako po cesti, zagledata konja in voz. Konj se je splašil, ne vem, ali radi njiju, ali drugače, ter se spustil v divji beg napram ženama. Nesreča se prestraši in zakliče: »Joj nama, pohodil naju bo!« Nato skoči ter se skrije v jarek kraj ceste. Sreča pa je mirno sedla sredi ceste na tla. Pribesneli konj, prestraši se bele žene, skoči v stran in se zvrne na Nesrečo. Ta začne kričati: »Joj, Sreča! Voz se je zlomil baš

kaj, da bo prišlo sigurno na pristojno mesto. Zandarji ga še bodo pomnili, kakor hitro se bo izvežbal popolnoma v črni umetnosti, na katero se že razume, a hoče postati mojster.

Prvo pismo je sklenil s: Srečno, z Bogom!

Drugo Guzajevo pismo je veliko krajše od prvega in brez naslova. Začne popisovati, kako so razpisale oblasti na njegovo glavo 150 gld. Zmerja oblast, ker ga je ožigosala kot razbojnika, to on ni, ker še ni pričakal nobenega ob cesti in ga oropal. Trdi, da je od Vseh svetnikov do tedaj, ko to piše, obiskal samo dva ptiča in ju oskubil nekoliko. Oba sta bila še dokaj pernata, ju ni oropal, ampak okradel na tihem. Zjutraj sta šele spogrešila denarno perje, a tedaj je bil on že v bližini Maribora.

Na Jezercih (med župnijama: Slivnica in Dobje) so ga dolžili, da je napravil »falš kontrokt«, a ni. Kačerjeva Mica na Jezercih ni boljšega vredna nego »falš kontrokt«, ker njena kočja je Guzajeva last in on bi tisto Mico razsekal na drobne kosce radi nezvestobe, ako se kje srečata. Na dušo in smrt se zaklinja, da ni bil

v fari Dobje že celih 18 let in najmanj pa v tistih prokletih Jezercih, katere naj ubije gromska strela. Jezerc ne bo videl nikdar več. Nikoli pa si ne bo oskrnil oči s pogledom na tisto proketo suho Mico, ki mu je tolikanj prisegala zvestobo, a ga je v istini prevarila po babje.

Drugo pismo sklepa z željo, da bi živel rad tako dolgo, da bi gledal pred seboj celo vojaško kompanijo in bi se poskusil s pravim sovražnikom. Glede poveljevanja se ne boji on nobenega avstrijskega stotnika, še obersta ne!

To pismo zaključuje žalostinka na uboge kmete, katere odira gosposka z davki in vendar živi ne morejo pod zemljo. Gosposka si sama redi sovražnike in ravno ti jo bodo ugonobili. Siromak je prisiljen, da krade in ropa. Eni imajo polne mize najboljših jedi, druga reva se spravi spat s težčim želodcem.

Drugo pismo konča brez pozdrava.

Tretje pismo je naslovljeno: »Dragi vsi moji prijatelji!« Tem svojim prijateljem, katerih je dosti in ki pravijo, da on ni kriv vsega, česar ga dolžijo, prav imajo in on jim zagotavlja, da

in volneno. Med odbiranjem pregledamo kos za kosom, odvežemo morda zavazane trake, odpremo zapete gumbke in izpraznimo žepe. Male kose kakor ovratnike in zapestnice napelujemo po več komadov skupaj na trak. Večje luknje spnemo, da se pri pranju še ne raztrgajo bolj.

Posebne madeže, kakor oljnato barvo, kolomaz ali smolo odstranimo s primernim čistilom najpoprej, ker se pri kuhanju, oziroma pranju v vroči vodi vžgo madeži v blago.

Glavno za brezhibno belo perilo je namakanje, ki ima namen, da se omaznija omehča in tako olajša pranje. Za namakanje perila je najboljša mlačna mehka voda, t. j. deževnica.

Zvečer pred pranjem zmočimo perilo z mlačno vodo, nato pa namilimo kos za kosom ter se pri tem oziramo prav posebno na bolj umazana mesta, kakor ovratnike in zapestnice pri srajcah. Med rokami zmečkamo vsak posamezen kos, da se milo speni, nakar ga izvijemo in vložimo v žehnik, vedno tako, da pride bolj umazano perilo na dno, manje umazano pa na vrh. Na namiljeno perilo vlijemo toliko mlačne vode, da je ravno pokrito. V to vodo pa pridamo na škaf po eno žlico salmijakovca in ravno toliko terpentinovca.

Žepne rutice splaknemo najprej v hladni vodi in nato šele jih namilimo in vložimo v žehnik. Perilo s krvavimi madeži zmočimo s hladno vodo, namilimo dodobra in vložimo v posebne posode s hladno vodo.

Barvasto perilo, ki ne pušča barve namočimo le za par ur v hladno vodo. Ze temne debele tkanine pa uporabimo lahek lug.

Pranje samo je eno najnapornejših gospodinjskih plačil. Le prava razdelitev dela olajša. Posodo s perilom postavimo tako visoko, da nam pri pranju ni treba stati sklonjen pri žehniku, temveč stojimo neprisliljeno ravno pri delu.

Drugi dan zjutraj: Počenši z manj umazanim perilom, operemo kos za kosom namočenega perila, madeže pa posebej namilimo in operemo. Nato izplaknemo perilo v topli vodi, ga znova namilimo in kuhamo v vreli vodi 20 minut. Iz kotla vložimo perilo v žehnik, nekoliko shlajeno, toliko da roke zdržijo kos za kosom izperemo, nato polijemo z vročo vodo, zopet izperemo in konečno izplaknemo v hladni vodi do čistega.

Sirovi cmoki

Umešaj s kuhalnico eno žlico trde masti in tri jajca, dodaj za globoki krožnik dobro iztisnjenega sira ter tri pesti pšeničnega zdroba, zmešaj in pusti pol ure stati, da se zdrob naboti. Testo mora biti bolj trdo. Oblikuj iz tega testa na z moko potrošenih dlanih srednje velike cmoke, kuhaj najprej enega, di vidiš, če se ne razleti med kuhanjem v katerem slučaju dodaj še zdroba. Cmoke kuhaj 15 minut v slanem krogu. Postavi jih z ocvirki ali s krušnimi drobtinami zabeljene na mizo.

Gospodinska šola šol. sester v Ptuj. V Mladiki v Ptuj se začne pod vodstvom šolskih sester s 1. oktobrom štirimesečni gospodinski tečaj in celoletna gospodinska šola. Sprejemajo se deklice, ki so dovršile obvezne šole in ki se žele praktično in teoretično izobraziti v gospodanjstvu. Natančnejša pojasnila daje vodstvo samo.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, 8. julija so pripeljali šeparji 21 komadov zaklanih svinj, kmetje tri vozove krompirja, dva čebule, 18 sena, štiri slame in tri škopa. Svinjsko meso je bilo po 14 do 15, špeh 12 do 15. Krompir 1.50, čebula 6, česen 14, kumarec 1 do 5, seno 55 do 85, slama 50 do 65, škop (komad) 1.25 do 1.50. Pšenica 2, ječmen 1.50 do 1.75, oves 1.50, koruza 1.50, ajda 1.25, proso

1.75 do 2, fižol 2 do 2.50, fižol v stročju 3 do 5, grah 8 do 10. Kokoš 30 do 45, piščanci 25 do 70, raca 15 do 25, gos 30 do 50, puran 30 do 50, domači zajec 8 do 30. Sveže zelje 4, buče (komad) 3 do 4, gobe 2, črešnje 3 do 6, hruške 14 do 16, suhe slive 9 do 12. Mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 30 do 36, jajca 0.75, med 12 do 20.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 312 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5-6 tednov stari komad 60-90, 7-9 tednov 100-140, 8-10 mesecev 160-250, 5-7 mesecev 350-400, 8-10 mesecev 450-500, 1 leto 600-700 Din. Mladi prašiči 1 kg žive teže 7-8, mrtve teže 9-10 Din. Prodanih je bilo 190 svinj.

Mariborski živalski sejem dne 30. VI. 1931. Prignanih je bilo 8 konj, 18 bikov, 129 volov, 207 krav in 22 telet, skupaj 384 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 5.25 do 7.50 Din, poldebili voli 4 do 4.75 Din, plemenski voli 3 do 3.50 Din, biki za klanje 4.50 do 5 Din, klavne krave debele 3.50 do 5 Din, plemenske krave 3 do 3.25 Din, krave za klobasarje 1.75 do 2.50 Din, molzne krave 3.50 do 3.75 Din, mlada živina 5 do 7.50 Din, teleta 6 do 7 Din. Prodanih je bilo 237 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 28 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 16 do 18 Din, II. vrste od 12 do 14 Din, meso od bikov, krav in telc 8 do 10 Din, teleče meso I. vrste 25 do 35 Din, II. vrste 12 do 18 Din, svinjsko meso sveče od 14 do 25 Din.

*

Viničarski vestnik.

Vsi viničarji bližnje mariborske okolice se vljudno vabijo na sestanek »Strokovne zveze viničarjev«, ki bo v nedeljo 12. julija 1931 ob 8. uri v gostilni g. Prah na Lajteršperški cesti. Razpravljali bomo o svoji stanovski organizaciji, o podpornem in posmrtninskem skladu ter o pravicah, ki nam gredo po viničarskem redu. Torej vsi viničarji in viničarke, pridite! Sloga jači, nesloga tlači! Dajmo enkrat začeti delati in misliti na svoje stanovske interese.

jih ljubi, čeravno jih pozna le malo. Prijateljem, ki njega prav sodijo, naj rodi zemlja prav obilno, žitno polje ter vinske gorice naj razveseljujejo njihova srca, ker so poštene in veselja ter radosti vredni.

Nato svari požigalce pred požigi in tatovom daje tale dober nauk: »Vse tate prosim, ne kradite pri ubogih ljudeh. Jemljite le takim, ki imajo dovolj, ali pa hudobne jezike. Pridnim, ki tatov toliko ne sovražijo, ne kradite, pustite jih pri miru!«

V tem pismu zmerja ponovno duhovščino in ščuje nad njo vse pravoverne tatove in požigalce. Ko si je zill jezo nad »farjia«, prisega, da je njegov trden sklep: Oblasti ga ne bodo dobile v roke živega, branil se bo do zadnje kaplje krvi, saj njegovi sovražniki niso Turki ali Rusi, ampak »Fanghundi«, ki nimajo pasjih nosov. On se še upa bivati na Štajerskem celih 10 let, pa ga ne bodo dobili.

Našteta, kje vse se zadržuje dnevno, vendar za ne morejo zvohati, ker so celo tako neumni,

da jim lahko svobodno sedi na njihovih petelinovih klobukih.

Podčrtava čenče o skrivanju pod ženskimi krili in pride na opis prave ljubezni dekleta do fanta. Svari fante pred zapeljivimi obljubami deklet in jim navaja kot svarilen vzgled pred ženskim medom samega sebe, katerega je tako bridko prevarila enkrat v življenju babnica.

Kljub prvotnemu razočaranju v ljubezni je vendar le naletel na žensko rožico. Le žal mu je, da ni našel v tem velikem svetovnem vrtu te rožice že pred 20 leti. Ona ga kratkočasi v žalostnih in veselih urah. Vredna je zlata in draga kamena. Izmed milijon deklet ni takega, kakor jo ima sedaj ravno on. Pri pogledu na to zvesto ljubico ga žalosti zavest, da je kljub ljubezni vendar le nesrečen, ker se ne sme gibat po svetu pošteno in prosto po svoji volji. Prva Guzajeva stopinja na pogubonosno pot je bila ženska, druga pa njegovi sovražniki, ki so ga primorali do tolovajstva. Sovražnikov ne bo pozabil. Škodo jim je želel in škodo jim dela.

Eni pravijo o njem, da je dobrega srca, gorje

na meni ter me je hudo ranilo!

Sreča ji odgovori: »Prav ti je! Čemu tečeš od Sreče stran?«

Pri zdravniku.

Zdravnik otroku: »Tu imaš na nogi veliko rano, tu te je gotovo udaril konj.«

Otrok: »Ne, gospod zdravnik!«

Zdravnik: »Tedad je bil pač vol, ker se pozna udarec od kopita.«

Otrok: »Tudi vol ne, gospod!«

Zdravnik: »Potem je bila krava.«

Otrok: »Da povem resnico, niti ne krava.«

Zdravnik jezen: »Jaj kaj pa potem?«

Otrok: »Kobila, gos pod zdravnik, kobila.«